

Seksin oston kriminalisointi: Kokemuksia Pohjoismaista

Niina Vuolajärvi

+

Tässä raportissa tutkitaan, miten seksin ostamisen kriminalisointi on vaikuttanut seksityöntekijöihin ja seksikaupan piirissä toimivien ihmisten haavoittuvaisuuteen väkivallalle ja hyväksikäytölle. Monien muiden maiden tavoin myös Pohjoismaissa moni seksin myyjä on siirtolainen, ja siksi raportissa tutkitaan myös sitä, miten “Ruotsin malliin” sisältyvä kaupallisen seksin sääntely ja valvonta risteävät maahanmuuttolainsäädännön ja sen käytäntöönpanon kanssa.

Policy Brief 06/2022

Jälkipuhe: Pro-Tukipiste ry

Johdanto

Vuonna 1999 Ruotsissa kriminalisoitiin ensimmäisenä maailmassa seksin ostajat. Kriminalisointi oli keskeinen osa laajempaa suunnitelmaa lopettaa kaupallisen seksin kysyntä. Linjaus, joka tunnetaan nykyisin yleisesti nimellä seksikaupan lainsäädännön ”Ruotsin mallina”¹, kriminalisoi myös kolmannet osapuolet, mutta jättää näennäisesti seksin myyjät kriminalisoinnin ulkopuolelle. Versiot Ruotsin mallista hyväksyttiin pian Ruotsin jälkeen Norjassa ja Suomessa, ja sittemmin seksin oston kriminalisoivia lakimalleja on otettu käyttöön ympäri Eurooppaa ja Pohjois-Amerikkaa.

Ruotsalainen malli nojaa radikaalifeministiseen argumenttiin, jonka mukaan kaupallinen seksi on naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, millä taas perustellaan tarve lakkauttaa seksikauppa. Koska tämä ideologia näkee naiset uhreina, haluaa se rankaisemisen sijaan suojella heitä. Lakimuutoksen oli tarkoitus edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja hyvinvointia niin yhteiskunnallisella kuin yksilöllisellä tasolla, lain oli tarkoitus toimia arvoja muokkaavana välineenä, jolla viestittäisiin kansalle, ettei kaupallinen seksi ole hyväksyttävää.²

Tässä raportissa tutkitaan, miten seksin ostamisen kriminalisointi on vaikuttanut seksityöntekijöihin ja seksikaupan piirissä toimivien ihmisten haavoittuvaisuuteen väkivallalle ja hyväksikäytölle. Pohjoismaissa yli 70 prosenttia seksin myyjistä on siirtolaisia, ja siksi raportissa tutkitaan myös sitä, miten ”Ruotsin malliin” kuuluva kaupallisen seksin valvonta risteää ulkomaalaislakien ja siirtolaisuuden hallinnan kanssa. Raportin loppupäätelmänä on, että Ruotsin malli vaikuttaa kielteisesti seksityöntekijöihin ja että vaikutukset ovat moninkertaiset seksiä myyvien siirtolaisten tapauksessa. Se suosittelee suostumukselliseen kaupalliseen seksiin liittyvien rangaistusten poistamista seksityöntekijöiden turvallisuuden, itsemääräämisoikeuden ja oikeuksien suojelemiseksi.

1. Kansainvälisessä keskustelussa Ruotsin malli tunnetaan nimellä ”Nordic model” tai ”Equality model”.
2. May-Len Skilbrei and Charlotta Holmström, *Prostitution Policy in the Nordic Region: Ambiguous Sympathies* (Farnham, Surrey; Burlington, Vermont: Ashgate, 2013).

Tutkimus osoittaa, että tarvitaan monipuolisempaa ymmärrystä siitä, miten kaupallisen seksin säätely toimii käytännössä. Huomiota tulisi kiinnittää erityisesti siihen, kuinka siirtolaisuuden ja kolmansien osapuolen säätely vaikuttaa seksityöntekijöiden tilanteeseen. Keskustelun pitää siirtyä pois yksinkertaistetuista malleista ja palveluiden suunnittelun keskiöön tulee asettaa seksityöntekijöiden ja ihmiskaupan uhrien kokemukset.

Raportin johtopäätökset perustuvat kolmessa Pohjoismaassa (Suomi, Ruotsi, Norja) kolmen vuoden aikana suoritettuun etnografiseen tutkimukseen, jossa haastateltiin 210 seksityöntekijää, poliisia, sosiaalityöntekijää, päättäjää sekä analysoitiin käytäntöjä ja lakeja.³ 129 haastatellusta seksin myyjästä suurin osa oli cis ja transnaisia. He edustavat kattavasti Pohjoismaissa työskenteleviä eri kansalaisuuksia (Itä-Eurooppa, Venäjä, Latinalainen Amerikka, Nigeria, Thaimaa ja Pohjoismaat) sekä työskentelypaikkoja (verkossa, asunnoissa, kadulla, hierontasalongeissa, strippiklubeilla).

3. Niina Vuolajärvi, "Governing in the Name of Caring: Migration, Sex Work and the 'Nordic Model'" (Rutgers University – School of Graduate Studies, 2021), <https://doi.org/10.7282/t3-xmds-zn24>.

Yhteenveto

Tämä tutkimus osoittaa, ettei ideologinen seksityön ja ihmiskaupan ja hyväksikäytön yhdistävä puhetapa vastaa seksiä myyvien ihmisten kokemuksia. Ainoastaan pieni vähemmistö haastatelluista – 6 prosenttia – piti itseään joko ihmiskaupan uhrina tai pakotettuna myymään seksiä. Suurin yksittäinen syy seksin myyntiin ja siirtolaiseksi lähtemiseen oli aikomus tienata rahaa, riippumatta siitä, miten he kokivat seksin myynnin. Näin ollen yksi tämän tutkimuksen johtopäätöksistä onkin, että kaupallinen seksi pitää ymmärtää rahan hankinnan eli työn muotona.

Tästä johtuen tässä dokumentissa käytetään sanoja seksityöntekijä ja seksin myyjä viitatessa ihmisiin, jotka myyvät seksipalveluita. Ruotsin malliin liittyvässä puhetavassa prostituutio ymmärretään väkivallaksi ja kaupallisen seksin ongelmat liitetään yksittäisiin hyväksikäyttäviin ostajiin. Tässä tutkimuksessa sen sijaan osoitetaan, että seksikaupassa toimivien ihmisten kohtaamat ongelmat liittyvät useammin kaupallisen seksin valvonnan ja maahanmuuttolainsäädännön institutionaalsiin rakenteisiin, jotka yhdessä seksityöhön liitetyn stigman kanssa mahdollistavat hyväksikäytön ja lisäävät väkivallan riskiä.

Huolimatta siitä, että Ruotsin mallin julkilausuttuna tavoitteena on siirtää huomio pois seksiä myyvistä ihmisistä, ovat he silti poliisitoimien pääasiallinen kohde. Vastoin yleistä käsitystä, jonka mukaan seksin myyminen ei ole rikos Ruotsin mallissa, siirtolais-, paritus- ja verolainsäädäntö *tosiasiassa* kriminalisoi seksiä myyvät ihmiset.

Vastoin yleistä käsitystä, jonka mukaan seksin myyminen ei ole rikos Ruotsin mallissa, siirtolais-, paritus- ja verolainsäädäntö *tosiasiassa* kriminalisoi seksiä myyvät ihmiset.

Seksin ostajien kriminalisoinnilla on vain pieni rooli kaupallisen seksin sääntelyssä. Se toimii kuitenkin sumuverhona seksin myyjiä rankaisevalle poliisivalvonnalle ja etniselle profiloinnille. Valvonta

kohdistuu siirtolaisiin ja johtaa usein häätöihin vuokra-asunnoista ja hotelleista sekä maastakarkotuksiin. Vaikka seksin myyminen on Pohjoismaissa dekrimineralisoitu, se toimii silti karkotusperusteena ulkomaalaislaissa.

Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa on myös laaja kolmansia osapuolia säätelevä lainsäädäntö, jossa kaikki seksin myymisen avustaminen on kiellettyä, vaikkei siitä saisikaan voittoa. Muun muassa vuokranantajia, hotellinomistajia ja kirjanpitäjiä voidaan syyttää Norjassa ja Ruotsissa parituksesta, jos heidät yhdistetään seksin myymiseen. Lainsäädäntö kriminalisoi myös seksin myymisen yhdessä. Näiden laiden valvonta vaikeuttaa erityisesti siirtolaisten asuntotilannetta, mikä voi lisätä paritusta ja altistaa seksin myyjää hyväksikäyttöä sisältäviin järjestelyihin.

Tulokset osoittavat, että suurin osa haastatelluista – 96 prosenttia – vastustaa seksin ostamisen kriminalisoivaa lakia ja kannattaa seksikauppaan liittyvien rikosoikeudellisten rangaistusten poistoa, jotta seksiä voi myydä/myymisen järjestää ilman rangaistusta. Seksien oston kieltävää lakia vastustetaan sen takia, että se käytännössä kriminalisoi seksin myymisen.

Sosiaalipalveluiden oli tarkoitus olla Ruotsin mallin perusta, ja seksin oston kriminalisoivan lain oli tarkoitus myös muokata arvoja. Nämä palvelut eivät kuitenkaan ole toteutuneet, ja haastatellut kuvasivat, etteivät he ole saaneet aidosti kattavaa tai toimivaa tukea, joka auttaisi löytämään vaihtoehtoja työtä kaupalliselle seksille.

Kaupallisen seksin piirissä toimivista ihmisistä ylivoimainen enemmistö on siirtolaisia, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa ja jotka eivät täten ole oikeutettuja julkisiin palveluihin kuten sosiaaliturvaan tai terveydenhuoltoon. Ruotsissa laajalle levinnyt näkemys kaupallisesta seksistä naisiin kohdistuvana väkivaltana on johtanut siihen, että matalan kynnyksen seksitautitestausta tai terveys- ja lakipalveluita on rajoitettua tai ei ollenkaan. Tämä on tarkoittanut, että siirtolaiset on käytännössä suljettu pois palvelujen piiristä.

Ruotsin mallin kaltaisen sääntelyn päämääränä on kaupallisen seksin lakkauttaminen seksin myyjiin kohdistuvan rankaisevan valvonnan ja sääntelyn avulla. Seksiä myyvät ihmiset ja heidän tarpeensa eivät ole lainsäädännön ja palveluiden tarjonnan ytimessä. Tämän tutkimuksen löydökset viittaavat siihen, ettei Ruotsin malli ole malli, joka voisi siirtää maasta toiseen, vaan monimutkainen ja tilannesidonnainen sääntelyapparaatti, joka on suunniteltu häiritsemään ja hankkiutumaan eroon kaupallisen seksin markkinoista.

Keskeiset tutkimustulokset

1. SUURIN OSA SEKSITYÖNTEKIJÖISTÄ EI OLE IHMISKAUPAN UHREJA TAI ALALLE PAKOTETTUJA

Tämä tutkimus osoittaa, ettei ideologinen kaupallisen seksin ja ihmiskaupan ja hyväksikäytön yhdistävä puhetapa vastaa seksityöntekijöiden ja seksikaupan piirissä toimivien ihmisten kokemuksia. Ainoastaan pieni vähemmistö haastatelluista – 6 prosenttia – piti itseään joko ihmiskaupan uhrina tai pakotettuna myymään seksiä. Suurin osa mainitsi taloudelliset syyt tärkeimmäksi motivaatioksi seksin myymiseen.

Tutkimuksen kohteena olevien maiden kansalaisille seksin myyminen oli keino tulla toimeen epävarmassa elämäntilanteessa, paikata hyvinvointivaltion turvaverkkoa tai rahoittaa opiskelua tai muita hankkeita. Siirtolaisten tapauksessa motivaattorina siirtolaisuudelle toimi mahdollisuuksien puute kotimaissa; moni liikkui paljon ja matkusti asuinmaansa ja Pohjoismaiden välillä myydäkseen seksiä lyhyitä aikoja. Seksityöhön viitattiin väliaikaisena strategisena projektina, jonka tarkoituksena oli edistää omaa – tai perheen – elämää. Siksi tämä tutkimus haastaa uhriuttavaa tai holhoavaa ihmiskauppänäkökulmaa ja pohjustaa ymmärrystä seksityöstä epämuodollisena työnä, taloudellisen toimijuuden ja selviytymisen muotona.

2. TOSIASIASSA RUOTSIN MALLI KRIMINALISOI SEKSIN MYYJÄT

Vastoin yleistä luonnehdintaa ja ymmärrystä Ruotsin malli tosiasiassa kriminalisoi seksin myymisen maahanmuuttoa, kolmansia osapuolia säätelevällä ja verotuslainsäädännöllä. Vaikka Ruotsin mallissa seksin myynti on dekriminalisoitu, maat säätelevät sitä ulkomaalaislainsäädännön avulla. Suomessa ja Ruotsissa seksin myyminen on karkotus- ja maahantulokiellon peruste EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevien siirtolaisten tapaukses-

sa, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa. Ruotsi on karkottanut myös EU-kansalaisia seksin myynnin takia. Norjassa maahanmuuttoa koskevat lakipykälät antavat poliisille valtuudet kuulustella, karkottaa ja kontrolloida siirtolaisseksityöntekijöitä.⁴

Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa on myös erittäin laaja kolmansia osapuolia koskeva lainsäädäntö,⁵ joka kriminalisoi kaiken seksin myynnin avustamisen, liittyi siihen hyväksikäyttöä tai ei. Avustaminen on laitonta jopa tilanteessa, jossa seksityötä avustava henkilö ei saa seksikaupasta hyötyä.⁶ Vuokranantaja tai hotellinomistaja voi joutua syytteeseen parituksesta, jos seksiä myydään heidän omistamissaan tiloissa. Ruotsissa ja Norjassa poliisi käyttää kolmansia osapuolia koskevaa lainsäädäntöä häätämään seksityöntekijöitä kodeistaan.

3. RUOTSIN MALLI EI SUOJELE SEKSIALALLA TOIMIVIA IHMISIÄ

Lina, latinalaisamerikkalainen transnainen, kuvaa kuinka seksityöntekijän tosiasiallinen kriminalisointi vaikuttaa hänenlasiinsa ihmisiin:

”Tämä on ristiriitainen laki. He tavallaan antavat sinun tehdä työtä mutta kontrolloivat sinua – lopulta he pakottavat sinut lopettamaan työt. [...] He sanovat, että voit työskennellä, mutta et voi tehdä työtä asunnossa koska se tekee asunnon omistajasta rikollisen, et voi työskennellä hotellissa koska se tekee hotellista rikollisen. [...] Täällä et voi soittaa poliisille, jos olet vaikeuksissa, jos joku on väkivaltainen, ryöstää tai jostain [...] Jos olet ulkomaalainen, poliisi saattaa poistaa sinut maasta.”

Yllä oleva lainaus havainnollistaa tutkimuksen löydöksiä. Pääasialliset syyt, joiden takia haastatellut vastustivat seksin oston kriminalisointia liittyivät turvallisuuteen: oston kriminalisointi työntää seksityön laittomuuden piiriin, kieltää työntekijöiltä sosiaalisen ja oikeudellisen suojan ja tekee heidän työnsä vaarallisemmaksi. Haastateltavat halusivat myydä seksiä turvallisesti, ilman poliisin häirintää ja tulematta kohdelluiksi rikollisina tai muutoin stigmatisoituina.

4. Synnøve Økland Jahnsen and May-Len Skilbrei, “Norway,” in *Assessing Prostitution Policies in Europe* (London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2018).
5. Käytän ilmausta kolmas osapuoli viittaamaan ihmiseen, joka järjestää tai avustaa kaupallista seksiä eli ovat “kolmas osapuoli” (suhteessa seksin myyjään ja ostajaan).
6. Jahnsen and Skilbrei, “Norway”; Petra Östergren, “Sweden,” in *Assessing Prostitution Policies in Europe* (London & New York: Routledge, 2018); Niina Vuolajärvi et al., “Finland,” in *Assessing Prostitution Policies in Europe* (London: Routledge, 2018), 199–212.

3a. Turvallisuus- ja terveysriskit

Seksin ostajien kriminalisointi vaikeuttaa seksityöntekijöiden turvatoimia ja tekee asiakkaiden seulonnasta hankalaa. Kaduilla asiakkaat kiirehtivät neuvotteluita, koska he haluavat siirtyä nopeasti pois kadulta ja monet asiakkaat välttelevät julkisia tiloja, kuten hotelleja, jotka ovat seksiä myyville ihmisille turvallisempia kuin meneminen asiakkaan päättämään paikkaan. Ruotsissa työskentelevä siirtolaisseksityöntekijä kuvaa tilannetta:

”Koska asiakkaat haluavat mennä kauas kadulta tekemään sen koteihinsa, minulta kuluu kuusi tuntia sen tienamiseen mitä voisin tienata muissa paikoissa [maissa] tunnissa. Se kääntää valtasuhteen pääläelleen; minun täytyy keskittyä saamaan asiakkaan tuntemaan itsensä turvalliseksi.”

Ruotsissa ja Norjassa seksin myyjät ovat raportoineet olevansa poliisin häirinnän kohteina. He kertovat, että poliisin suorittama valvonta on aggressiivista, ja että heidän suhteensa poliisiin on yleisesti ottaen huonontunut. Haastatellut raportoivat, että poliisi tarkkailee ja kuulustelee seksin myyjäitä häiritsevästi ja paljastavat heitä hotelleille ja majoituspalveluyrityksille.

Neljäkymmentävuotias Freija, joka alkoi myydä seksiä 18-vuotiaana selviytyäkseen taloudellisesti ja jonka kokemukset seksikautasta ovat olleet traumaattiset, kertoo lakia kohtaan tuntemastaan pettymyksestä:

”Poliitikot lupasivat kuun taivaalta, kun he esittelivät seksin oston kieltävän lain [...] Lain oli tarkoitus suojella naisia ja poliisin sen sijaan keskittyä asiakkaisiin ja parittajia. Mutta todellisuus on erilainen. Monet kokevat poliisin jahtaavan heitä kaduilla. Taas kerran naisista on tullut haavoittuvainen osapuoli.”

”Koska asiakkaat haluavat mennä kauas kadulta tekemään sen koteihinsa, minulta kuluu kuusi tuntia sen tienamiseen mitä voisin tienata muissa paikoissa [maissa] tunnissa. Se kääntää valtasuhteen pääläelleen; minun täytyy keskittyä saamaan asiakkaan tuntemaan itsensä turvalliseksi.”

”Lain oli tarkoitus suojella naisia ja poliisin sen sijaan keskittyä asiakkaisiin ja parittajiin. Mutta todellisuus on erilainen. Monet kokevat poliisin jahtaavan heitä kaduilla. Taas kerran naisista on tullut haavoittuvainen osapuoli.”

Haluttomuus kääntyä poliisin puoleen on merkittävä ongelma. Seksin myyjien mukaan laki käytännössä kriminalisoi myyjät, minkä vuoksi he eivät uskalla ottaa yhteyttä poliisiin joutuessaan rikoksen kohteeksi.

Seksin oston kriminalisointi heikentää seksityöntekijöiden neuvotteluasemaa suhteessa asiakkaisiin, pakottaa heidät tinkimään turvallisuudesta, altistaa heidät väkivallalle ja ajaa heidät työskentelemään tuntemattomissa paikoissa, mikä usein lisää asiakkaiden hankintaan ja heidän kanssaan käytettyä aikaa.

3b. Sosiaalinen osattomuus

Vaikka seksin oston kieltävää lakia ajettaessa Ruotsissa esitettiin vaatimuksia seksiä myyville suuntautuvista sosiaalipalveluista, otettaessa laki käyttöön vuonna 1999 ei Ruotsin valtio ohjannut rahoitusta sosiaalipalveluihin. Sen sijaan Ruotsissa rahoitus keskittyi lainvalvontaan, tiedon tuottamiseen ja kaupalliseen seksiin liittyvien asenteiden muokkaamiseen.⁷ Toisin sanoen Ruotsin mallissa on laajasti keskitytty poliisivalvonnan lisäämiseen eikä kehittämään palveluita, joita seksikaupassa toimivat ihmiset tarvitsisivat.

7. Vuosien 1999 ja 2010 välillä Ruotsissa on suunnattu 9.3 miljoonaa euroa (77 miljoonaa kruunua) poliisille lain toimeenpanon valvomiseksi ja 2.4 miljoonaa euroa (20 miljoonaa kruunua) Sosiaalihallituksen (Socialstyrelsen) naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn (johon kaupallinen seksi on luettu). Sosiaalihallitus on keskittynyt kouluttamaan terveys- ja sosiaalialalla työskenteleviä kaupalliseen seksiin liittyvillä ohjekirjoilla ja koulutuksilla. Ola Florin, "A Particular Kind of Violence: Swedish Social Policy Puzzles of a Multipurpose Criminal Law," *Sexuality Research and Social Policy* 9, no. 3 (September 2012): 269–78, <https://doi.org/10.1007/s13178-012-0086-1>; Government of Sweden, "Regeringens Proposition 1997/98:55 Kvinnofrid," 1998, <https://www.regeringen.se/contentassets/1733625e719c43b28f073fa9cdec90f2/kvinnofridprop.-19979855>; Anna Skarhed, *Förbud mot köp av sexuell tjänst: en utvärdering 1999 - 2008; betänkande* (Stockholm: Fritzes, 2010).

Ruotsissa kaupallinen seksi nähdään naisiin kohdistuvan väkivallan muotona, mikä osaltaan on vaikuttanut haittoja vähentävien (*harm reduction*) palveluiden puuttumiseen. Matalan kynnyksen palveluita seksitautien testaukseen, terveydenhuoltoon tai lakiasioihin on joko hyvin vähän tai ei ollenkaan.⁸ Seksityöntekijöille tarkoitetut julkiset palvelut markkinoivat palveluitaan vain ruotsiksi, huolimatta siitä, että suurin osa seksityöntekijöistä on siirtolaisia.

Terapeuttisen tuen priorisointi haittojen vähentämiseen suuntautuvien palveluiden kustannuksella tarkoittaa myös sitä, että seksityöntekijöiden on vaikea päästä heidän tilanteeseensa erikoistuneisiin terveys- ja lakipalveluihin, ja he jäävät ilman tukea joutuessaan rikoksen kohteeksi.

Ylivoimainen enemmistö Ruotsissa seksiä myyvistä ihmisistä on siirtolaisia, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa eikä sen vuoksi oikeutta julkisiin palveluihin kuten toimeentulotukeen tai julkiseen terveydenhuoltoon. Eräs ruotsalainen sosiaalityöntekijä kuvaa eroa siinä miten maan kansalaiset ja ulkomaalaiset pääsevät julkisiin palveluihin:

”Jos [kansalainen] tarvitsee apua, hän voi saada sitä heti: katon pään päälle, ruokaa, apua päihderiippuvuuteen – kaikkea terveydenhuoltoon liittyvää. Mahdollisuuksia on paljon. Toisille [ulkomaalaisille] meillä ei ole mitään. Jos he ovat onnekkaita, voimme tarjota heille lipun takaisin Romaniaan, eli heillä ei ole helppoa.”

Kielimuuri yhdistettynä matalan kynnyksen palveluiden puutteen pahentaa siirtolaisten ulossulkemista tukipalveluista Ruotsissa. Sen lisäksi kaikissa kolmessa maassa seksiä myyvät ihmiset kertoivat, etteivät ole saaneet aidosti kattavaa tai toimivaa tukea vaihtoehdoisen työn löytämiseen.

3c. Lisääntynyt stigma

Stigma on pääasiallinen syy seksityöntekijöiden ja seksikaupassa toimivien ihmisten kokemaan väkivaltaan ja ulossulkemiseen. Tämä tutkimus osoittaa kuinka ruotsalaisessa yhteiskunnassa laajalle levinnyt käsitys kaupallisesta seksistä väkivaltana on osaltaan voimistanut seksityöntekijöiden kokemuksia stigmasta, marginalisoinnista ja syrjinnästä. Ruotsissa ja Norjassa, joissa on kri-

8. Matalan kynnyksen palvelu tarkoittaa palvelua, joka on helposti saavutettava ja anonyymia eikä vaadi ajanvarausta.

minalisoitu kaikki seksin ostaminen, seksityöntekijät raportoivat enemmän ulossulkemista ja uhrikokemuksia kuin Suomessa. Äärimmäisin stigma on Ruotsissa.

Ruotsissa vallitsee vahva konsensus siitä, että kaupallinen seksi on hyväksikäyttöä ja este sukupuolten tasa-arvolle ja että prostituutiopolitiikan keskiössä pitää olla kysynnän vähentäminen. Tämä asennemuutos on nähtävissä ennen ja jälkeen seksin oston kieltävän lain käyttöönottoa tehdyissä kansallisissa mielipidekyselyissä. Vuonna 1999 32 prosenttia ruotsalaisista kannatti seksin oston kriminalisointia, vuonna 2012 vastaava luku oli 65 prosenttia. Myös seksin myymiseen suhtaudutaan entistä kielteisemmin. Vuonna 1996 30 prosenttia ruotsalaisista uskoi, että seksipalveluiden myyminen pitäisi kriminalisoida, kun taas 2012 52 prosenttia uskoi, että se pitäisi kieltää lailla. Lisäksi Ruotsissa asennemuokkaukampanjat kaupallista seksiä vastaan ovat lisänneet ajattelutapaa, jonka mukaan seksityöntekijät ovat uhreja ja mieleltään epätasapainoisia. Tutkimusten mukaan 82 prosenttia ruotsalaisista uskoo, että seksityö on vahingollista sitä harjoittavalle.⁹

Toisin sanoen, vaikka laki ja kaupallisen seksin väkivallaksi leimava puhetapa on luonut uuden stigmatisoidun ryhmän – seksin ostajat – se ei ole vähentänyt seksikaupassa toimivien ihmisten stigmaa vaan pikemminkin lisännyt sitä.

3d. Taloudellinen marginalisointi

Ruotsissa ja Norjassa kaupallisesta seksistä saatu tulo on veronalaista, mutta koska sitä ei maissa tunnusteta ”viralliseksi” työksi, veroviranomaisilla ei ole virallisia ohjeita siitä, miten verotus tulisi hoitaa. Haastatellut raportoivat, että veroviranomaiset ovat kuitenkin tutkineet heidän toimentuloaan ja verottaneet jälkikäteen ankarasti.

Lisäksi paritus on määritelty laajasti, minkä vuoksi seksityöntekijät raportoivat, etteivät he olleet saaneet avattua pankkitilejä tai palkattua kirjanpitäjää. Ristiriitaisuudet verotusjärjestelyissä ja ulkopuolelle sulkeminen maksu- ja tilinpitopalveluista rankaisee seksityöntekijöitä ja voimistaa heidän marginalisointiaan, koska se tekee seksityön laillisesta järjestämisestä vaikeaa.

9. Jari Kuosmanen, "Attitudes and Perceptions about Legislation Prohibiting the Purchase of Sexual Services in Sweden," *European Journal of Social Work* 14, no. 2 (June 2011): 247–63, <https://doi.org/10.1080/13691451003744341>; Carl Göran Svedin et al., *Prostitution i Sverige. kartläggning och utvärdering av prostitutionsgruppernas insatser samt erfarenheter och attityder i befolkningen* (Linköping: Linköping University Electronic Press, 2012), <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-75383> Fulltext från Linköping University Electronic Press.

4. SIIRTOAISET ERITYISEN HUONOSSA ASEMASSA

4a. Etninen profilointi ja siirtolaisseksityöntekijöihin kohdistuva poliisivalvonta

Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa kaupallisen seksin valvonta keskittyy siirtolaisiin, erityisesti ruskeisiin ja mustiin ihmisiin. Suurin osa valkoisiksi nähdystä (*white passing*) kansalaisista ei juuri koskaan joudu tekemisiin poliisin kanssa, siinä missä ruskeat ja mustat siirtolaiset, erityisesti nigerialaiset, joutuvat jatkuvasti kohtaamiin poliisin kanssa.

Vaikka Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa seksin myyminen ei ole rikos, käytännössä se on kriminalisoitua EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevilta siirtolaisilta, koska seksin myyminen on peruste karkotukselle ja maahantulokiellolle. Poliisin tutkiessa asiakkaita tai muutoin valvoessa kaupallista seksiä, poliisi karkottaa maasta seksiä myyviä ihmisiä. Karkotusuhka saa ulkomaalaiset pelkäämään poliisia, vaikka he olisivat maassa laillisesti esimerkiksi turistiviisumilla tai Schengen sopimuksen turvin. Kuten nigerialainen seksityöntekijä, jolla on pysyvä oleskelupa Espanjassa, kertoo:

”Täällä pitää pelätä poliisia. Jos kävelet täällä kadulla, joskus he katsovat henkilöllisyystodistuksesi. Ok olet Espanjasta. He sanovat, että sinun pitää mennä matkatoimistoon. Sinun täytyy mennä takaisin sinne mistä tulit. Sinun täytyy palata Espanjaan tai Italiaan tai mistä tulitkin. He kieltävät tulemasta takaisin neljään tai viiteen vuoteen. Sen takia meitä pelottaa.”

Seksityöntekijöiltä on myös rajalla estetty maahantulo tai heitä on pyydetty riisuutumaan ruumiintarkastusta varten. Tämä yhdessä siirtolaisiin keskittyvän valvonnan kanssa on luonut erilaiset lailliset puitteet kotimaisille ja ulkomaisille seksityöntekijöille ja sitä myötä ”rinnakkaiset” markkinat, joilla siirtolaiset työskentelevät epävirallisemmissa ja haavoittuvimmissa olosuhteissa.

Etninen profilointi käy ilmeiseksi kun katsotaan esimerkiksi tilastoja, joiden perusteella Suomesta on vuosien 2012 ja 2014 välillä karkotettu seksin myynnistä epäilyjä ihmisiä. Vaikka klubeilla ja kaduilla on venäläisiä enemmän kuin nigerialaisia, 70 prosenttia karkotetuista oli toisessa EU-maassa asuvia nigerialaisia, verrattuna 30 prosenttiin turistiviisumilla olevia venäläisiä, jotka ovat yhtä lailla karkotusuhan alla olevia kolmannen maan kansalaisia.

4b. Karkotus seksikaupan lakkauttamisen välineenä

Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa ihmiskaupan uhrien suojeleminen on sidoksissa rikosoikeudelliseen prosessiin ja yhteistyöhön poliisiviranomaisten kanssa. Jos uhri ei suostu yhteistyöhön tai poliisi ei löydä riittävästi näyttöä tutkinnan aloittamiseksi, uhrille ei tarjota suojelua ja hänet voidaan karkottaa.

Ruotsissa ihmiskaupan uhri ei ole oikeutettu pysyvään oleskelulupaan. Kun poliisitutkinta on ohi, uhri palautetaan kotimaahansa automaattisesti. Suomessa ja Norjassa ihmiskaupan uhrin on mahdollista hakea pysyvää oleskelulupaa, mutta lupaa ei saa automaattisesti; on täytettävä tietyt haavoittuvuuden kriteerit ja käytävä läpi virallinen turvapaikanhakuprosessi.¹⁰ Ruotsissa viranomaiset pitävät seksiä myyvien siirtolaisten karkottamista – olivat he ihmiskaupan uhreja tai eivät – ”konkreettisenä rikostenehkäisytoimintana”.¹¹ Poliitikot ovat esittäneet, että pysyvän oleskeluluvan myöntäminen ihmiskaupan uhreille saattaisi kannustaa epäviralliseen siirtolaisuuteen ja siten voimistaa ihmiskauppaa sen vähentämisen sijaan.¹²

Ruotsin poliisivoimissa kaikuvat nämä samat perustelut puhuttaessa seksiä myyvien siirtolaisten karkotuksesta. Tukholmalainen vanhempi mieskonstaapeli, joka työskentelee kansallisessa prostituution ja ihmiskaupan torjunnan yksikössä, oikeutti karkotuksia viitaten ihmiskaupan ja prostituution ehkäisyyn: ”Ikävä kyllä se [karkotus] estää sitä [ihmiskauppaa/prostituutiota] myös vähän. Koska ihmiskauppajutut kestävät niin pitkään, joskus meidän on käytettävä ulkomaalaislakia.”

10. Anette Brunovskis, ”Special Rights within Universal Welfare: Assistance to Trafficking Victims in Norway,” *Journal of Comparative Social Work* 11, no. 1 (January 4, 2016), <http://journal.uia.no/index.php/JCSW/article/view/359>; Venla Roth, *Defining Human Trafficking and Identifying Its Victims: A Study on the Impact and Future Challenges of International, European and Finnish Legal Responses to Prostitution-Related Trafficking in Human Beings* (Leiden; Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2012).
11. Parliamentary Ombudsman, ”Justitieombudsmännens Ämbetsberättelse 2013/14:JO1.” (Vällingby: Elanders, 2013), 356, <https://data.riksdagen.se/fil/7A1FBF14-36D0-4EA3-B27F-6F0E602A6B44>.
12. Yvonne Svanström, ”From Contested to Consensus: Swedish Politics on Prostitution and Trafficking,” in *Feminism, Prostitution and the State: The Politics of Neo-Abolitionism*, ed. Eilís Ward and Gillian Wylie (London; New York, NY: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017), 38.

5. KOLMANSIEN OSAPUOLTEN SÄÄNTELY VAHINGOITTA A SEKSITYÖNTEKIJÖITÄ JA SEKSIN MYYJIÄ

Poliisi käyttää kolmansia osapuolia säätelevää lakia käynnistääkseen seksiä myyvien ihmisten häätöjä uhkaamalla vuokranantajaa tai hotellinomistajaa paritussyytteellä. Kolmansia osapuolia säätelevät lait myös estävät seksityöntekijöitä työskentelemästä yhdessä, auttamasta toisiaan liiketoimissa tai huolehtimasta toistensa turvallisuudesta. Kuten eräs ruotsalainen poliisi selitti:

”Jos vuokraat asunnon prostituoidulle sinua voidaan syyttää parituksesta. Me teemme niin, että jätämme vuokranantajalle viestin, jossa kerromme millaista toimintaa asunnossa tapahtuu ja mitä on tapahtunut [miksi poliisi kävi paikalla]. Mainitsemme myös, että jos käymme asunnossa toistamiseen, vuokranantajaa aletaan tutkia parituksesta. Tällöin vuokranajat potkivat naiset ulos.”

Seksityöntekijät raportoivat myös, että pahaa tahtovat ihmiset voivat käyttää seksityöntekijöiden häätöä ja karkotusta kohtaan tuntemaa pelkoa kiristyskeinona. Eräs latinalaisamerikkalainen escort-palveluiden tarjoaja selittää tilannetta Ruotsissa:

”Rakennuksesta vastaava henkilö otti minuun yhteyttä ja sanoi, ’Asut rakennuksessani.’ Hän sanoi minulle, että minun on tarjottava hänelle ilmainen palvelus tai muuten hän ilmoittaa minusta poliisille.”

Ruotsissa ja Norjassa poliisi on kehittänyt yhteistyötä hotellien ja väliaikaisia asuntoja vuokraavien yritysten kanssa paljastaakseen tiloissa tapahtuvan kaupallisen seksin, ulottaen valvonnan kolmansille osapuolille. Eräs ruotsalainen poliisi selitti:

”Olemme luoneet sähköisiä opetusvälineitä hotelleille, jotta he voivat kouluttaa henkilökuntaansa. He siis soittavat meille tai muutoin joskus he heittävät heidät [naiset] ulos, koska emme aina voi mennä paikalle, joten he heittävät heidät ulos.”

Ruotsissa ja Norjassa nämä toimet ovat tehneet seksityöntekijöiden asunnotilanteesta hyvin hankalan, etenkin siirtolaisseksityöntekijöille. Virallisten asuntojen puute on tarkoittanut, että heidän on ollut pakko kääntyä epävirallisempien ja riistävempien järjestelyiden puoleen, joissa asunnon vuokraaja tietää asunnossa myytävän seksiä ja voi siten pyytää siitä enemmän. Toisin sanoen parituslain aktiivinen toimeenpano ja virallisten vuokramahdollisuuksien sulkeminen voi tosiasiallisesti lisätä paritusta ja työntää ihmisiä hyväksikäyttäviin järjestelyihin, ei vähentää niitä.

Johtopäätökset

Tämä tutkimus haastaa ajatuksen, että seksin oston kieltävä laki keskittyisi seksin ostajien ja ihmiskauppiaiden rankaisemiseen ja seksikaupassa toimivien ihmisten suojelemiseen, ja että malli olisi mahdollista siirtää muihin maihin ja konteksteihin. Yksi tutkimuksen tärkeimmistä löydöksistä on, että seksin ostajien kriminalisoinnilla on vähäinen rooli kaupallisen seksin sääntelyssä.

Kaupallisen seksin lakkauttamisesta markkinoita häiritsemällä on tullut valvonnan ensisijainen tavoite – ja tämä valvonta kohdistuu pääasiassa seksityöntekijöihin ja tekee heistä haavoittuvampia väkivallalle ja hyväksikäytölle.

Tämä tutkimus osoittaa, että tarvitaan monipuolisempaa ymmärrystä erityisesti siitä, kuinka siirtolaisuuden ja kolmansien osapuolten valvonta ja sääntely vaikuttavat seksityöntekijöiden tilanteeseen. Seksikauppaa koskevan keskustelun on aika irtautua yksinkertaistetuista malleista. Tutkimus viittaa siihen, että hyväksikäytön ja riiston vähentäminen seksikaupassa ja toimivien käytäntöjen laatiminen vaatii, että lainsäätäjien pitää lakeja ja palveluita luodessa ottaa etäisyyttä kaupalliseen seksiin liittyvistä ideologisista näkökannoista ja laittaa keskiöön seksityöntekijöiden ja seksikaupassa toimivien ihmisten moninaiset kokemukset ja tarpeet.

Hyväksikäytön ja riiston vähentäminen seksikaupassa ja toimivien käytäntöjen laatiminen vaatii, että lainsäätäjien pitää lakeja ja palveluita luodessa ottaa etäisyyttä kaupalliseen seksiin liittyvistä ideologisista näkökannoista ja laittaa keskiöön seksityöntekijöiden ja seksikaupassa toimivien ihmisten moninaiset kokemukset ja tarpeet.

Tärkeimmät suositukset

Tämä tutkimus osoittaa, että seksikaupan säätelystä tarvitaan nyansoidumpaa ymmärrystä, erityisesti siitä, kuinka siirtolaisuuden ja kolmansien osapuolten säätely vaikuttavat seksityöntekijöiden tilanteeseen. Keskustelun pitää siirtyä pois yksinkertaistetuista malleista ja kuunnella seksityöntekijöitä lakien ja palveluiden kehittämisessä.

Tämä tutkimus suosittelee seuraavia laki- ja politiikkamuutoksia:

1

Yhteisymmärrykseen perustuvaan kaupalliseen seksiin liittyvien rikosoikeudellisten rangaistusten poisto on ensimmäinen askel seksikaupassa toimivien ihmisten turvallisuuden, koskemattomuuden ja oikeuksien suojelemiseksi:

- Seksin oston ja myymisen dekriminallisoinnilla laitetaan seksiä myyvien ihmisten turvallisuus lainsäädännön keskiöön.
- Kolmansien osapuolten dekriminointi mahdollistaa sen, että seksityöntekijät kykenevät vuokraamaan asunnon, palkkaamaan avustavia henkilöitä sekä työskentelemään yhdessä.

2

Maahanmuuttopolitiikan uudistaminen:

- Seksin myynti ei saa enää toimia perusteena karkotukselle ja maahantulokiellolle.
- Ihmiskaupan uhrien suojeleminen. Ihmiskaupan uhrin status tulee erottaa rikonsoikeudellisesta menettelystä ja uhreille tulee taata pysyvä oleskelulupa.
- Luodaan laillisia maahanmuuttoreittejä ja avataan siirtolaisten pääsyä virallisille työmarkkinoille hyväksikäytön vähentämiseksi ja muiden toimeentulon muotojen tarjoamiseksi.

3

Seksityöntekijöiden ja ihmiskaupan uhrien tarpeiden asettaminen lainsäädännön ja palveluiden suunnittelemisen keskiöön:

- Seksityöntekijät otetaan mukaan lainlaadinnan ja palveluiden suunnittelemiseen.
- Luodaan matalan kynnyksen terveys-, laki- ja sosiaalipalveluita, joissa etualalla haittoja vähentävä ote (harm reduction).
- Koulutusohjelmia, jotka tarjoavat pääsyn kaupallisen seksin ulkopuoliseen riittävän toimeentulon takaavaan työhön.
- Palveluita, jotka vastaavat palveluita käyttäviä ihmisiä – heidän moninaisia kokemuksiaan, erilaisia motivaatioita olla seksikaupassa, kieliä, etnisyyksiä/rotuja, sukupuoliä ja seksuaalisuuksia.
- Priorisoidaan seksityöntekijöiden ja ihmiskaupan uhrien omia järjestöjä rahoituksessa sekä palkataan heitä vastuutehtäviin.

4

Seksityön tunnistaminen työnä. Tämän tutkimuksen löydökset osoittavat, että jos seksityötä ei tunnisteta työksi, seksiä myyvien ihmisten on vaikeaa järjestää elämänsä lain puitteissa:

- Seksityöntekijän tulee voida haluttaessaan rekisteröityä yksityisyrittäjäksi ja saada selkeitä ohjeita verojen maksuun.
- Rekisteröitymisen ei kuitenkaan pitäisi olla pakollista, sillä moni myy seksiä väliaikaisena selviytymiskeinona.

Jälkipuhe

Niina Vuolajärven raportti on tervetullut lisä Suomessa käytävään prostituutiopoliittiseen keskusteluun. Raportissa katse on ns. Ruotsin mallin toimivuudessa ja sen ennalta tarkoittamattomien, negatiivisten seksuaalipalveluita myyviin ihmisiin kohdistuvien seurannaisvaikutusten arvioinnissa. Raportti pohjautuu laajaan kenttätöyöhön ja se ei rajoitu vain Suomeen, vaan mukana ovat Pohjoismaista myös Ruotsi ja Norja.

Suomessa on päädytty seksuaalipalveluiden ostamisen yleiskiellon sijaan säätämään rangaistavaksi seksuaalipalveluiden ostaminen parituksen kohteelta ja ihmiskaupan uhrilta.

Seksikaupan kohteen hyväksikäyttö linkittyy olennaisesti rikoslain paritus- ja ihmiskauppapykäliin. Ihmiskaupparikoksen osalta seksuaalipalveluiden ostamisen kiellolla tavoitellaan kysynnän – ja sitä kautta koko toiminnan kannattavuuden ja seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän ihmiskaupan – vähentämistä. Tutkimustieto seksin ostamisen kriminalisoinnin vaikutuksista ihmiskauppaan on ollut ristiriitaista: joidenkin tutkijoiden mielestä se on vähentänyt, joidenkin lisännyt ja varsin suuren osan mielestä sillä ei näytä olevan vaikutusta ihmiskaupparikosten määrään.

Seksuaalipalveluiden ostamisen kiellolla ja parituslainsäädännöllä on pyritty estämään prostituution laajenemista sekä antamaan yksilölle suojaa ja vahvistamaan seksuaalista itsemääräämisoikeutta. Raportissa esitetyt keskeiset tulokset kyseenalaistavat erityisesti lain itsemääräämisoikeuden ja suojelutavoitteen toteu-

tumisen. Lakiin sisältyvä suojelutavoite ei toimi, koska merkittävä osa suojelukohteena olevista ihmisistä kokee lain pikemminkin haavoittuvuutta lisäävänä rakenteena sekä omaa seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja elinkeinon vapautta rajoittavana.

Paritus on käytännössä yhteiskuntaan kohdistuva taloudellinen rikos ja sillä ei ole uhria, vaan yksilö on parituksen kohde. Erityisesti ongelmaksi on muodostunut parituspykälän laaja-alaisuus ja tulkinnanvaraisuus. Mahdollisuus paritussyytteen nostamiseen on johtanut tilanteeseen, jossa monet seksuaalipalveluita myyvät henkilöt eivät voi käyttää turvallisia palveluita esimerkiksi ilmoittelussa, työtilojen vuokraamisessa, laskutuksessa, pankkipalveluissa jne. Hyväksikäytön riski kasvaa ja lain suojelutavoite on kääntynyt itseään vastaan: monet joutuvat turvautumaan sellaisten tahojen palveluihin, jotka käyttävät tätä yhteiskunnan luomaa haavoittuvaista asemaa.

Raportin laajaan haastatteluaineistoon perustuvat tulokset osoittavat kuinka kompleksinen kokonaisuus ostamisen kriminalisointimalli on: sen negatiiviset seuraukset terveyteen, turvallisuuteen, sosiaaliseen ja taloudelliseen hyvinvointiin sekä osallisuuteen ovat vakavia ja laaja-alaisia. Todetut seuraukset eivät noudata totuttuja pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan lainsäädännöllille asettamia periaatteita ja tavoitteita. Päinvastoin on perusteltua sanoa niiden lisänneen stigmaa, turvattomuutta ja osattomuutta järjestäytyneen yhteiskunnan antamasta suojasta.

Raportissa on ansiokkaasti nostettu esiin myös ulkomaalaislain ns. käännytyspykälän ongelmallisuus erityisesti ihmiskaupan vastaisen työn sekä liikkuvan väestön turvallisuuden näkökulmista. Vuolajärvi kysyy raportissaan aiheellisesti, onko pykälän soveltamiskäytännöissä harjoitettu ns. etnistä profilointia ja onko pykälää käytetty nopeana maasta poistamisen välineenä niissäkin tapauksissa, joissa ihmiskaupparikoksen mahdollisuus olisi ollut syytä tutkia.

Niina Vuolajärvi on nostanut esiin monia argumentteja, joita myös Pro-tukipiste on pitänyt esillä yhteiskunnallisessa keskustelussa. Rikoslaita tulisi olla aina enemmän hyötyä kuin haittaa ja yli 30 vuoden näköalapaikalta tilannetta seuranneena Pro-tukipiste näkee sekä nykymuotoisen parituslain että seksikaupan kohteen hyväksikäytön rangaistavuuden aiheuttavan enemmän haittaa ja turvattomuutta kuin toteuttavan sille alun perin asetettua suojelovelvoitetta. Nykyistä prostituution lainsäädäntöjen kokonaisuutta tulisi tarkastella kriittisesti ja ennakkoluulottomasti: miten lainsäädäntöä tulisi uudistaa ja nykyistä tulkita, jotta prostituutioon liittyvät riskit, haavoittuvuudet ja hyväksikäyttö voitaisiin mahdollisimman hyvin tunnistaa ja niihin puuttua.

Seksuaalipalveluiden myyjien asemaan vaikuttavat monet muutkin lait kuin rikoslaki. Laaja-alaisempi ratkaisu ongelmiin löytyy pitkäjänteisestä ja suunnitelmallisesta yhteiskuntapolitiikasta. Ratkaisua kannattaa hakea aidossa dialogissa niiden ihmisten kanssa, joiden elämään tämä ensisijaisesti vaikuttaa. Erilaisten asiantuntemusten yhdistäminen auttaa tunnistamaan lainsäädäntöön sisältyviä rakenteellisia riskitekijöitä sekä välttämään ei-toivottuja kielteisiä seurannaisvaikutuksia ja haavoittuvuusriskejä. Keskeisiä haavoittuvuustekijöitä ovat esteet virallisille työmarkkinoille pääsyyn, erilaisten sosiaalisten, terveydellisten ja taloudellisten ongelmien kasaantuminen, epäselvä oikeudellinen asema ja viranomaispelko sekä stigman aiheuttama sosiaalinen eristäytyminen.

Vuolajärvi on tavoittanut haastatteluihinsa poikkeuksellisen paljon juuri niitä ihmisiä, joiden omaa ääntä ei ole kuultu yhteiskunnallisessa keskustelussa. Haastatteluissa ja niiden pohjalta tehdyissä analyyseissa on paljon sellaisia näkökulmia, joita olisi syytä pysähtyä miettimään arvioitaessa pohjoismaisen oikeus- ja hyvinvointivaltion kykyä vastata nykyistä paremmin kaupallisen seksin kentässä toimivien ihmisten oikeuksiin ja suojelun tarpeeseen.

Helsingissä 23.1.2024

Jaana Kauppinen, toiminnanjohtaja

Minna Huovinen, palvelujohtaja

Essi Thesslund, väkivallan vastaisen työn vastaava erityisasiantuntija

Pro-tukipiste ry

Kirjoittajasta

Niina Vuolajärvi on kansainvälisen siirtolaisuuden apulaisprofessori London School of Economicsissa. Hänen monitieteinen tutkimuksensa sijoittuu siirtolais-, feministisen ja yhteiskunnallisoikeudellisen tutkimusten aloille.

Niina valmistui sosiologian tohtoriksi Rutgersin yliopistosta vuonna 2021. Ennen London School of Economicsia hän oli tutkijatohtori New School Zolberg Institute of Migration and Mobilityssa.

This is brief 06/2022 in the LSE Women, Peace and Security Policy Brief Series.

The Centre for Women, Peace and Security Policy Brief Series presents policy analysis and recommendations arising from academic research and practice in the global field of women, peace and security.

lse.ac.uk/wps + blogs.lse.ac.uk/wps + [@LSE_WPS](https://twitter.com/LSE_WPS)

THE LONDON SCHOOL
OF ECONOMICS AND
POLITICAL SCIENCE ■

CENTRE FOR
WOMEN, PEACE
+ SECURITY

Tutkimus LSE ■

Centre for Women, Peace and Security
London School of Economics
and Political Science
Houghton Street
London WC2A 2AE

women.peace.security@lse.ac.uk

lse.ac.uk/wps + blogs.lse.ac.uk/wps + [@LSE_WPS](https://twitter.com/LSE_WPS)